

ഹരിതകേരളം ജലമിഷൻ- മാർഗ്ഗരേഖ, പദ്ധതികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ

ഹരിതകേരളം മിഷൻ

മഴ

ശരാശരി : 3070mm

മഴക്കാലം: 120-150 ദിവസം

മണിക്കൂറിൽ 50-60mm

മഴയിലെ കുറവ്: 10% , 10 വർഷമായി

അന്തരീക്ഷ ഉഷ്ണാവ് 50 വർഷമായി 1

ഡിഗ്രി വർധിക്കുന്നു

മഴയുടെ സ്ഥല-കാല വ്യതിയാനം

കാലവർഷം: ജൂൺ-സെപ്റ്റംബർ- 60%

തുലാവർഷം- ഒക്ടോബർ-നവംബർ-30%

വേനൽ മഴ - 10%

(അട്ടപ്പാടി, വട്ടവട-400 മി മീ)

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം

സ്രോതസുകൾ

- 41000 കുളങ്ങൾ,-13 തടാകങ്ങൾ-,
- 879 പാറമടകൾ, 44 നദികൾ-136 ഉറവകൾ
- 53 ജലസംഭരണികൾ-ചതുപ്പുകൾ-കാവുകൾ
- 4648 കി .മീ നീളമുള്ള ജലസേചന കനാലുകൾ
- സംഭരണികളുടെ ശേഷി .25 മുതൽ 1.7 ശതമാനം വരെ കുറയുന്നു

ഭൂജലം

- വാർഷിക ഭൂജല പരിപോഷണം 6700 ദശലക്ഷം ഘന മീറ്റർ-
- 65% ഗ്രാമീണ ഉപയോഗത്താക്കളും 59% നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ഉപയോഗത്താക്കളും കിണറുകളെ ആശ്രയിക്കുന്നു
- 50% കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കും ഭൂജലം ഉപയോഗിക്കുന്നു
- 48% കിണറുകൾ വേനൽക്കാലത്ത് വറ്റുന്നു

ജല ലഭ്യത

വർഷം	1974	1999
ലഭ്യത	78000 Mm ³	48000Mm ³
ഉപയോഗിക്കാവുന്നത്	57600Mm ³	31000Mm ³

ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം

- വ്യാപകമായ മലിനീകരണം
- ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ കുറവ് (+76m)
- സമതലങ്ങളിലും താഴ്ന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും കൂടുതൽ
- 70% കിണറുകളിൽ മലിനജലം
- 25 ലക്ഷം സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകൾ
- 43 ഒറ്റ കുഴി കളനുകൾ
- നഗങ്ങളിലെ മലിനജല വാഹിനികളുടെ നിർമ്മാണം

ആവശ്യകത

2031

അവശ്യം വേണ്ടത്: 44000 Mm³

വർദ്ധനവ്

കൂടിവെള്ളം : +29%

ജലസേചനം : +81%

പാരിസ്ഥിതികം : +156%

ജലസൗകര്യം എന്തുകൊണ്ട് ?

മഴ?

നദികളിലെ നീരാഴ്ച

Analysis of Rainfall Statistics (1871-2008)

- Southwest –shortage of 161mm
- North East- 101mm in excess
- Summer rains – 45.4 in excess

- Analysis of River flow from 1998-2009
- Monsoon flow increases in Northern Rivers (Up to Periyar)
- Decreases in Southern Rivers
- Flow is decreasing in other seasons except in Periyar

ജല ലഭ്യതയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ

- ജല ഉപയോഗത്തിലെ ഗണ്യമായ വർധനവ്
- പരിചിതമല്ലാത്ത ഉപയോഗങ്ങൾ
- ജനസംഖ്യയിലെ വർധനവ്
- നിയന്ത്രണങ്ങളും നിർണ്ണയവും ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥ
- ഭൂവിനിയോഗത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾ
- മണലൂറ്റ്, കുന്നിടിക്കൽ, ജലമലിനീകരണം
- ഉപ്പുവെള്ളം കയറുന്നത്

ജല ഉപയോഗത്തിലെ കാര്യക്ഷമത

ജലസേചന കനലുകളുടെ കാര്യക്ഷമത- $<40\%$

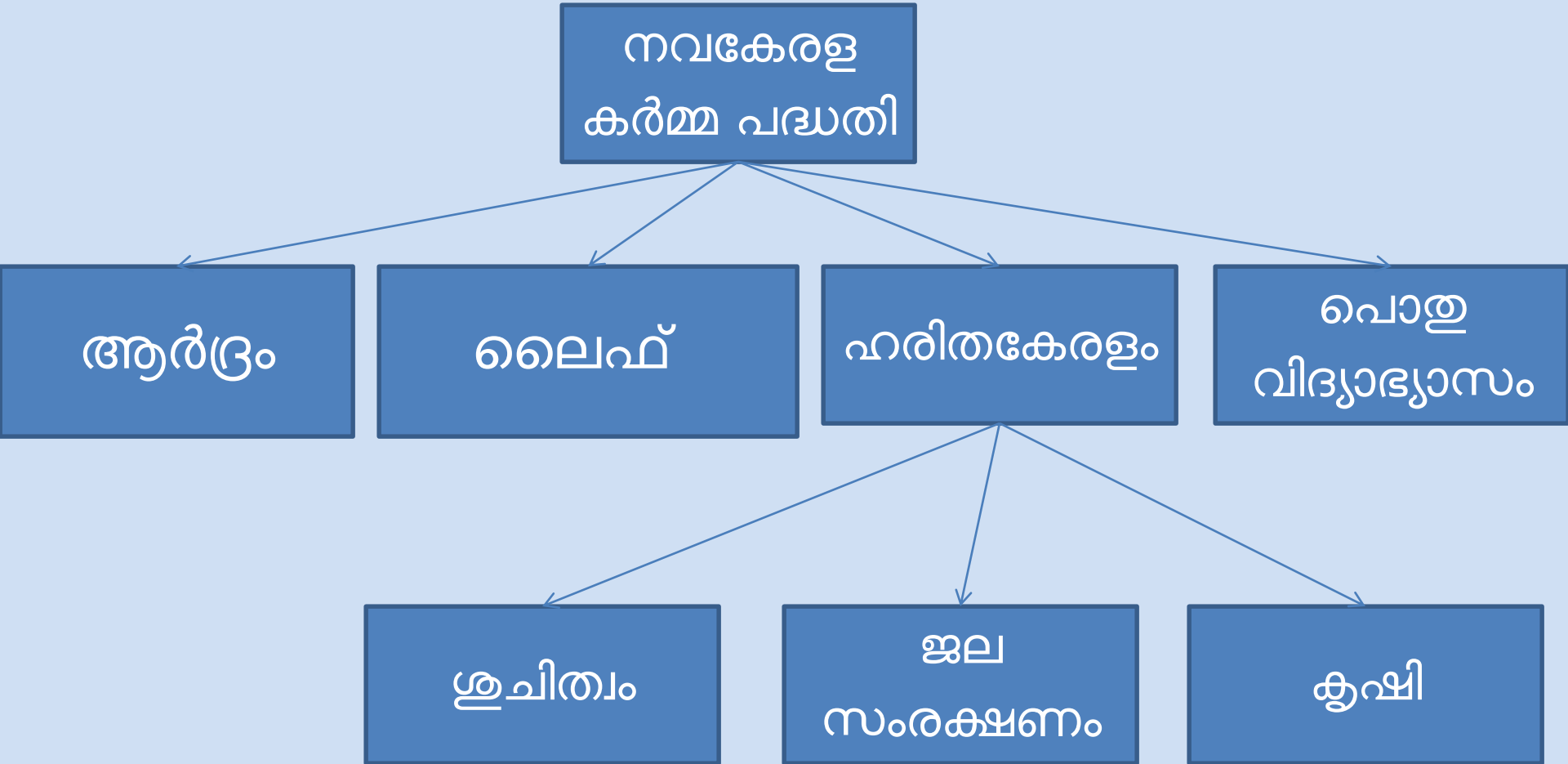
ജലവിതരണത്തിലെ ചോർച്ച

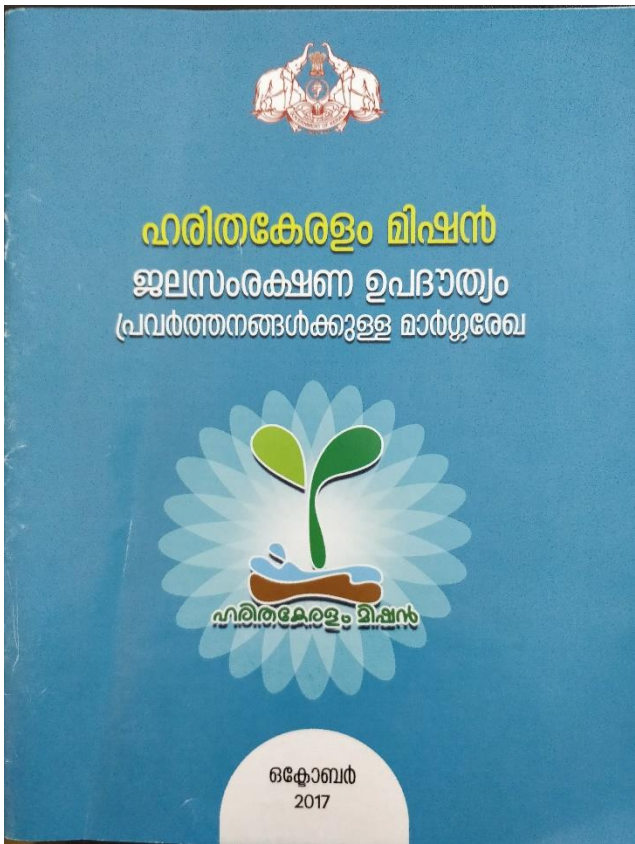
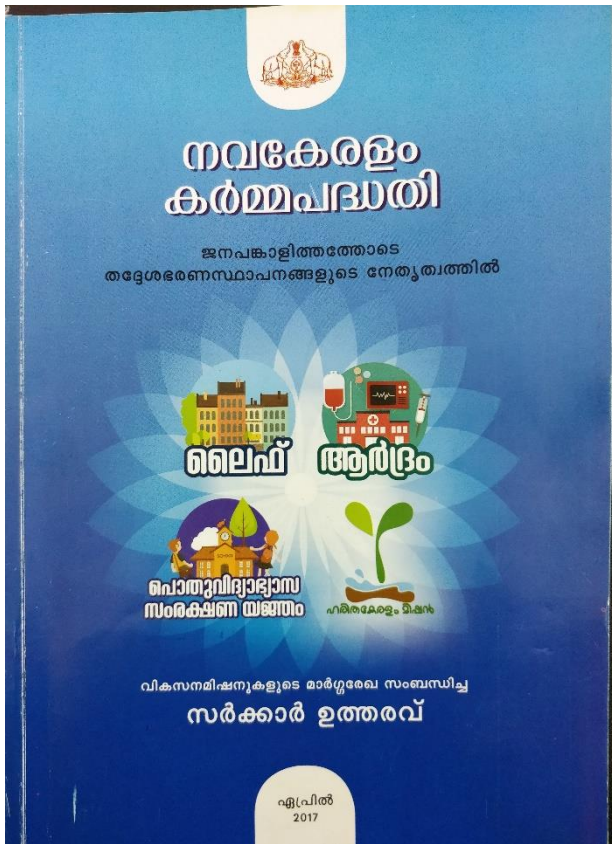
ഭൂജല ഉപയോഗത്തിലെ ദുർവ്യയം

പുനരുപയോഗവും പുനഃചംക്രമണവും നിർബ്ബന്ധമല്ല

നവകേരള കുർമ്മ പദ്ധതി

എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കണം

ഹരിതകേരളം -
ജല മിഷൻ-
ലക്ഷ്യങ്ങൾ-

- ശാസ്ത്രീയമായ നീർത്തടാധിഷ്ഠിത ജലസംരക്ഷണ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ജലസ്രോതസുകളുടെ പരിപോഷണവും ജലസംഭരണവും
- സ്വാഭാവിക ജലസ്രോതസുകളുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കൽ-
- പുതിയ ജലസംരക്ഷണ വിനിയോഗ സംസ്കാരം ജനങ്ങളിൽ വളർത്തുക

മിഷൻ	അധ്യക്ഷൻ	സെക്രട്ടറി
സംസ്ഥാന മിഷൻ	മുഖ്യമന്ത്രി	ആസ്സൂത്രണ സാമ്പത്തിക കാര്യ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
ജില്ലാ മിഷൻ	ചെയർ പേർസൺ, ജില്ലാ അസ്സൂത്രണ സമിതി	ജില്ലാ കളക്ടർ
മുനിസിപ്പാലിറ്റി കോർപ്പറേഷൻ	മേയർ/മുനി .ചെയർമാൻ	മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ സെക്രട്ടറി
ബ്ലോക്ക് മിഷൻ	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മിഷൻ	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി

മിഷൻ ഘടന

കർമ്മസേന	ചെയർ പേർസൺ	കൺവീനർ
സംസ്ഥാന	ജലവിഭവ സെക്രട്ടറി	ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ ജലസേചനം
ജില്ല	ജില്ലാ കളക്ടർ	ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ
തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	കാർഷിക മേഖല വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് , കുടിവെള്ള മേഖല വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് , ശുചിത്വ മേഖല വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ്	

കർമ്മ സേനകൾ

തദ്ദേശ സ്വന്തം മിഷനുകൾ	തദ്ദേശ സ്വന്തം കർമ്മസേനകൾ
പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനു നേതൃത്വം	വിവരശേഖരണത്തിന് സഹായിക്കൽ
ഏകോപനം ജന പങ്കാളിത്തം പ്രവർത്തനങ്ങൾ പദ്ധതികളുടെ ഭാഗമാക്കൽ	മിഷനുകളുടെ targets നിർണ്ണയിക്കൽ
അധിക വിഭവ സമാഹരണം	മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ document ചെയ്യുക
	സംയോജിത പദ്ധതികൾ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെയും ഭാഗമാക്കുക
	മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ട് ജില്ലാ കർമ്മസേനയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുക

ചുമതലകൾ

ജല ഉപഭോഗവും ആരോഗ്യം

തദ്ദേശ ഭരണം ജനപ്രതിനിധികൾ, വിദഗ്ദർ

തൊഴിലുറപ്പ്

ജലസേചനം

മണ്ണ് സംരക്ഷണം

ഭൂജലം

കൃഷി

സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ

സാങ്കേതിക സമിതി-ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്

- അസി. എഞ്ചിനീയർ, ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്
- കൃഷി ഓഫീസർ
- അസി. എഞ്ചിനീയർ, തൊഴിലുറപ്പ്,
- വില്ലേജ് എക്സ്ടൻഷൻ ഓഫീസർ, സി.ഡി.എസ്
- അസി. സെക്രട്ടറി, ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്,
- വൈസ് ചെയർമാൻ, പ്ലാനിംഗ് കമ്മിറ്റി,
- സന്നദ്ധ സംഘടന പ്രതിനിധി,
- ജലസേചന വകുപ്പ് അസി . എഞ്ചിനീയർ
(കൺവീനർ)

ബ്ലോക്കു തല സാങ്കേതിക സമിതി

- മണ്ണ് സംരക്ഷണ ഓഫീസർ,
- അസി. ഡയറക്ടർ കൃഷി,
- ജോ. ബി.ഡി.ഓ,
- അസി. എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ, തദ്ദേശ ഭരണം,
- റേഞ്ച് ഓഫീസർ വനം വകുപ്പ്,
- ഭൂജല വകുപ്പ് ഹൈഡ്രോ ജിയോളജിസ്റ്റ്,
- തൊഴിലുറപ്പ് അസി . എഞ്ചിനീയർ
- ബ്ലോക്കു പ്ലാനിംഗ് വൈസ് ചെയർമാൻ,
- ജലസേചന വകുപ്പ് അസി .
എക്സ് .എഞ്ചിനീയർ (കൺവീനർ)

തയ്യാറെടുപ്പ്

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സാങ്കേതിക സമിതി യോഗം എങ്ങനെ
ചേരണം

കൺവീനർ ചെയ്യേണ്ടത്

നിലവിൽ ലഭ്യമായ പ്ലാനുകൾ

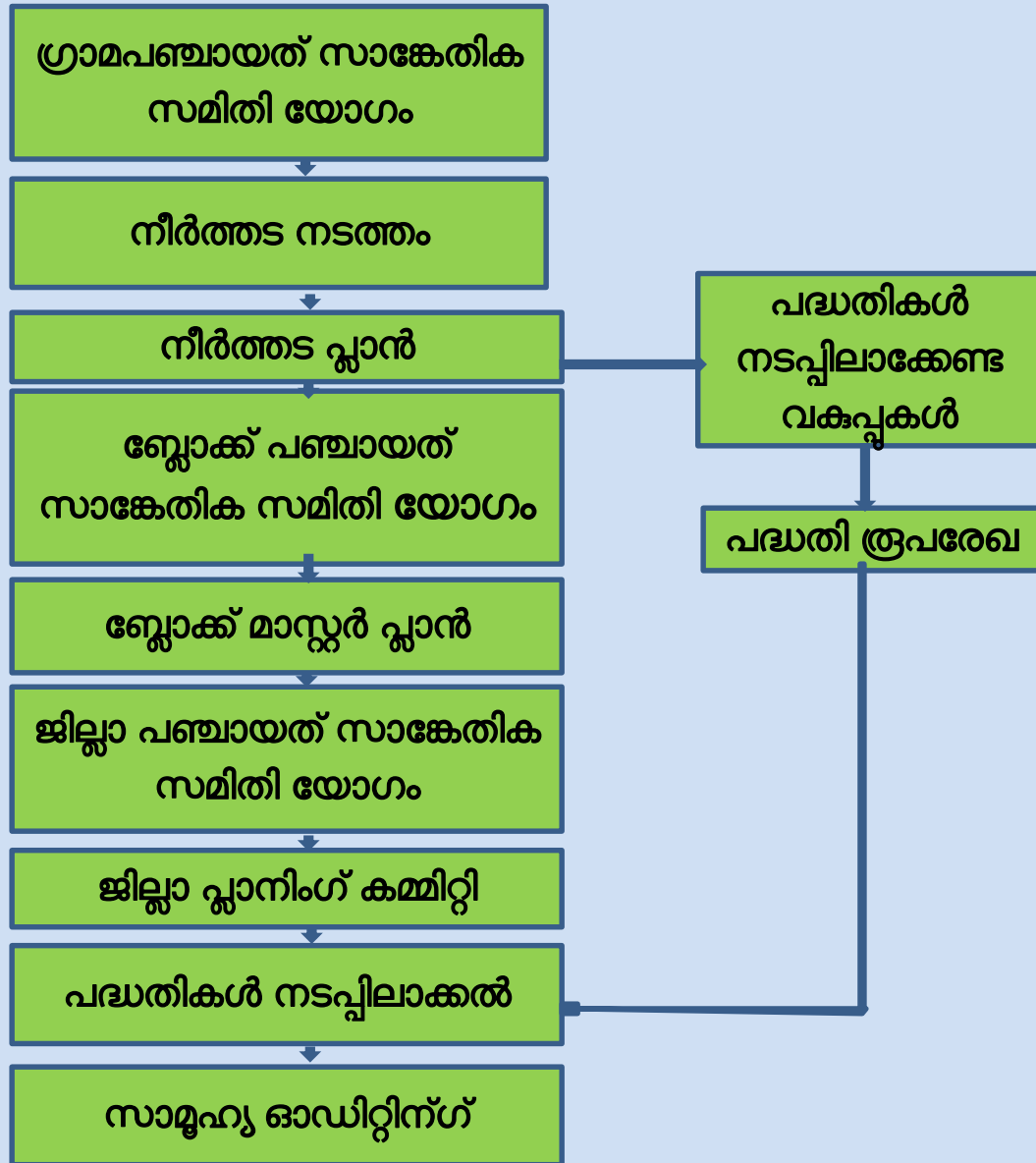
പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കിയ പ്രാദേശിക വിദഗ്ദർ

അനുപചാരിക കൂടിപ്പേരുകൾ

കളമൊരുക്കൽ

മാർഗ്ഗരേഖ

(സർക്കാർ ഉ. നം.20/2017/ ജ.വി. വകുപ്പ്, 23/10/2017)

കേരള സർക്കാർ
ഹരിതകേരളം മിഷൻ

പദ്ധതികൾ എങ്ങനെ രൂപപ്പെടുത്താം

- ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രവർത്തന സഹായിയിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

**ജലസംരക്ഷണവും പരിപാലനവും
പ്രവർത്തന സഹായി**

അംഗീകാരം , പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ

- ബ്ലോക്കതല മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- ജില്ലാ സാങ്കേതിക സമിതിയും ജില്ലാ കോ ഓർഡിനേറ്റർമാരും ഇതിനു നേതൃത്വം നൽകും.
- പ്ലാൻ അംഗീകരിക്കുന്നതിനു ബജറ്റ് വിഹിതം നോക്കേണ്ടതില്ല.
- അംഗീകരിച്ച പ്ലാനിലുള്ള പദ്ധതികൾ അതാതു വകുപ്പുകൾ ഏറ്റെടുക്കും.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ക്രമ നം	വിവരം	2017 ഡിസംബർ വരെ	2018 ജനുവരി-ജൂൺ 10	നാളിതുവരെ
1	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച പൂഴ്/തോടുകൾ	1391 കി.മീ	8150 കി.മീ	9541 കി.മീ
2	റീചാർജ്ജ് ചെയ്ത കിണറുകൾ	16665	14938	31603
3	നവീകരിച്ച കുളങ്ങൾ	3980	7048	11028
4	നിർമ്മിച്ച കുളങ്ങൾ	1126	4129	5255
5	നവീകരിച്ച കിണറുകൾ	-	4625	4625
6	വൃഷ്ടിപ്രദേശ പരിപാലനം	147239 ഏക്കർ	-	147239 ഏക്കർ
7	സംഘടിപ്പിച്ച നീർത്തട നടത്തം		605	603
8	നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ		127	127

മാർഗരേഖ
പ്രകാരമുള്ള
പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ജില്ല	തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം	നീർത്തട നടത്തം		നീർത്തട പ്ലാൻ	
			പൂർത്തിയാക്കിയത് (എണ്ണം)	പുരോഗമിക്കുന്നത് (എണ്ണം)	തയ്യാറാക്കിയത് (എണ്ണം)	അംഗീകരിച്ചത് (എണ്ണം)
1	തിരുവനന്തപുരം	78	6	46	2	2
2	കൊല്ലം	73	52	19	4	2
3	പത്തനംതിട്ട	57	40	9	8	0
4	ആലപ്പുഴ	78	74	2	30	0
5	കോട്ടയം	77	36	0	1	0
6	ഇടുക്കി	54	29	25	7	0
7	എറണാകുളം	96	72	0	1	0
8	തൃശ്ശൂർ	94	71	23	3	0
9	പാലക്കാട്	95	60	12	33	0
10	മലപ്പുറം	106	70	5	5	0
11	കോഴിക്കോട്	78	33	45	6	0
12	വയനാട്	26	12	14	10	0
13	കണ്ണൂർ	81	29	50	2	0
14	കാസർഗോഡ്	41	21	18	15	0
	ആകെ	1034	605	268	127	4

ഭാവി പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- ഏറ്റെടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തുടർച്ച

ക്രമ നം.	പ്രവൃത്തി	2018- 19 ൽ ലക്ഷ്യമിടുന്നത് (എണ്ണം)	
1	കുളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം	6780	
2	കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം	2368	
3	തോടുകൾ	പുനരുജ്ജീവനം	4119
4		നിർമ്മാണം	471
5	കനാലുകൾ വൃത്തിയാക്കൽ	2584	
6	കിണറുകളുടെ റീചാർജ്ജിംഗ്	55783	

- നീർത്തട പ്ലാനിംഗിന്റേ പദ്ധതികളിലേക്ക്
- ജില്ലാ തല ജലലഭ്യത അടയാളപ്പെടുത്തൽ
- നദികളുടെ ശുചീകരണവും പുനരുജ്ജീവനവും
- കൃഷിയും ജലസേചനവും സംയോജിപ്പിക്കൽ
- രണ്ടാംഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- പാറമടകൾ കായലുകൾ തുടങ്ങിയവ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക
- വരൾച്ച ബാധിത ജില്ലകൾക്ക് പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ
- ജലസേചന പദ്ധതികളുടെ പുനരുദ്ധാരണം

പുരോഗതി വിലയിരുത്തൽ

NAVAKERALAM KARMAPADHATHI - HARITHA KERALAM MISSION - WATER RESOURCES MANAGEMENT SUB MISSION DISTRICT MONITORING FORMAT

NAME OF DISTRICT

SL No.	Activity/Milestone/Output	Target for the year 2018-19	Achievement during the month...	Cumulative achievement	Remarks
1	Masterplans completed				
2	DPRs proposed				
3	Amount sanctioned for DPRs (Rs. Lakhs)-specify the Department/agency	1. Irrigation 2. Soil 3.MGNREGS 4. Local bodies 5. GW 6. Others			
4	Number of ponds constructed				
5	Number of ponds renovated				
6	Number of new wells constructed				
7	Number of wells recharged				
8	Length of streams renovated (in km)-specify the order of the stream				
9	Water levels marked in storages				
	a. Vented Cross bars				
	b. Regulators				
	c. Check dams				
	d. Eries/Chiras				
	e. Ponds				
	f. Other storages				
10	Number of additional storages created				
11	Water availability in storages where levels are marked as per SI no.9 (M3)				
12	Number of existing storages linked to water source				
13	Integrated projects of agriculture and irrigation				
14	Quarries/lakes etc used as water source				
15	Bandharas constructed / in progress				

Thank You

